

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра фінансів і кредиту

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету

/Роман ГРЕШКО/

від «27» серпня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

«ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

обов'язкова

Освітньо-професійна програма:	Фінанси, банківська справа та страхування
Спеціальність:	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань:	D «Бізнес, адміністрування та право»
Рівень вищої освіти:	другий (магістерський)
Факультет:	економічний
Мова навчання:	українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Фінансовий менеджмент» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право», затвердженої рішенням Вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від 28.04.25 року, протокол № 5, та введеної в дію наказом ректора № 164 від 01.05.25 р.

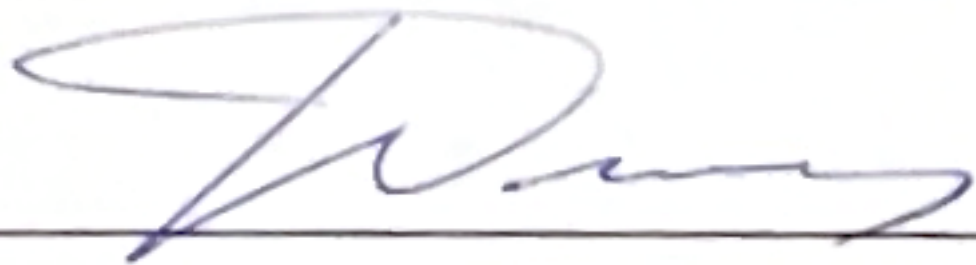
Розробник: **Грешко Роман Ігорович**, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Викладач: **Грешко Роман Ігорович**, доцент кафедри фінансів і кредиту, кандидат економічних наук, доцент

Погоджено з гарантом ОП **Віолетта ХАРАБАРА**

Затверджено на засіданні кафедри фінансів і кредиту

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри **Петро НІКІФОРОВ**

Схвалено методичною радою економічного факультету

Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради **Ірина НИКИФОРАК**

Дисципліна «Фінансовий менеджмент» належить до обов'язкових навчальних дисциплін підготовки здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фінанси, банківська справа та страхування» спеціальності D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та дозволяє, після завершення засвоєння змісту дисципліни, набути компетенцій прийняття управлінських рішень для розв'язку складних фінансових задач і проблем в процесі менеджменту фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій, характеризується невизначеністю умов і комплексністю вимог.

Мета навчальної дисципліни – сформувати фундаментальні знання та вміння з теорії та практики фінансових відносин як основи прийняття фахових управлінських рішень у сфері організації, діагностики і моделювання усіх аспектів фінансово-господарської діяльності підприємств.

Пререквізити. Навчальна дисципліна «Фінансовий менеджмент» відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми слухачами освіти в першому семестрі першого року навчання паралельно із такими дисциплінами як «Банківський менеджмент», «Податковий менеджмент», «Ринок фінансових послуг», «Поведінкові фінанси». Вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є основою для засвоєння інших обов'язкових дисциплін, зокрема «Страховий менеджмент», «Інформаційні системи в бізнесі та бізнес аналітика», «Фінансовий моніторинг», а також підґрунтям для проходження виробничої практики і підготовки кваліфікаційної роботи.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та галузі знань D Бізнес, адміністрування та право вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» сприяє формуванню наступних компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання:

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

Опис навчальної дисципліни

Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	5	150	2	14	30	-	-	106	-	Екзамен

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
1	2	л	п	лаб.	інд	с.р.
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту					
Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту. Мета: розглянути сутність, мету, функції, завдання та механізм фінансового менеджменту, а також етапи його становлення і розвитку як науки.	16	2	3			11
Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту. Мета: розглянути основні складові правового, організаційного та інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.	14	1	3			10
Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. Мета: розглянути теоретичні засади щодо управління грошовими потоками від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності на підприємстві.	16	2	3			11
Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. Мета: розглянути теоретичні засади вартості грошей у часі,	14	1	3			10

визначення майбутньої та теперішньої вартості грошей.						
Разом за ЗМ1	60	6	12			42
Теми лекційних занять	Змістовий модуль 2. Управління фінансовими ресурсами, капіталом та ризиками підприємства					
Тема 5. Управління прибутком. Мета: розглянути теоретичні засади щодо управління прибутком на підприємстві.	14	1	3			10
Тема 6. Управління активами. Мета: розглянути теоретичні засади щодо управління необоротними та оборотними активами на підприємстві.	16	2	3			11
Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу. Мета: розглянути теоретичні засади щодо визначення, оцінки вартості капіталу підприємства, управління його структурою.	16	2	3			11
Тема 8. Управління інвестиціями. Мета: розглянути теоретичні засади щодо визначення, оцінки та управління капітальними та фінансовими інвестиціями на підприємстві.	16	1	3			12
Тема 9. Управління фінансовими ризиками. Мета: розглянути теоретичні засади щодо визначення, оцінки та управління фінансовими ризиками підприємств.	14	1	3			10
Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві. Мета: розглянути теоретичні засади щодо методів, прийомів та механізмів антикризового фінансового управління на підприємстві.	14	1	3			10
Разом за ЗМ 2	90	8	18			64
Усього годин	150	14	30			106

Тематика лекційних занять з переліком питань

п/п	Назва теми з основними питаннями
1	Тема 1. Теоретичні основи фінансового менеджменту. 1.1. Сутність фінансового менеджменту. 1.2. Основні етапи становлення та розвитку фінансового менеджменту. 1.3. Мета, задачі та функції фінансового менеджменту. 1.4. Механізм фінансового менеджменту. Стратегія та політика фінансового менеджменту.
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту. 2.1. Правове забезпечення фінансового менеджменту 2.2. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту 2.3. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту 2.4. Система внутрішнього фінансового контролю на підприємстві Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. 3.1. Економічна сутність грошового потоку підприємства та класифікація його видів. 3.2. Розрахунок чистого грошового потоку від різних видів економічної діяльності.
3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. 3.3. Аналіз грошових потоків підприємства із застосуванням системи коефіцієнтів. 3.4. Управління грошовими потоками на підприємстві. Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових

	<p>розрахунках.</p> <p>4.1. Необхідність і сутність визначення вартості грошей у часі.</p> <p>4.2. Визначення майбутньої вартості грошей.</p> <p>4.3. Визначення поточної (теперішньої) вартості грошей.</p> <p>4.4. Визначення майбутньої та теперішньої вартості грошей з урахуванням інфляції.</p>
4	<p>Тема 5. Управління прибутком.</p> <p>5.1 Зміст, задачі та фактори управління прибутком підприємства</p> <p>5.2 Аналіз витрат підприємства та їх впливу на формування прибутку</p> <p>5.3 Управління прибутком підприємства</p> <p>5.4 Дивідендна політика підприємства</p> <p>Тема 6. Управління активами.</p> <p>6.1. Економічна сутність та класифікація активів підприємства</p>
5	<p>Тема 6. Управління активами.</p> <p>6.2. Управління необоротними активами підприємства</p> <p>6.3. Управління оборотними активами підприємства</p> <p>Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу.</p> <p>7.1 Капітал підприємства і його сутність.</p> <p>7.2 Складові власного та позикового капіталу</p>
6	<p>Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу.</p> <p>7.3 Вартість капіталу</p> <p>7.4 Структура капіталу</p> <p>Тема 8. Управління інвестиціями.</p> <p>8.1. Сутність, форми та класифікація інвестицій підприємств.</p> <p>8.2. Управління капітальними інвестиціями.</p> <p>8.3. Оцінка ефективності інвестиційних проєктів.</p> <p>8.4. Управління фінансовими інвестиціями.</p> <p>8.5. Управління формуванням портфеля фінансових інвестицій.</p>
7	<p>Тема 9. Управління фінансовими ризиками.</p> <p>9.1. Сутність та класифікація фінансових ризиків</p> <p>9.2. Методи оцінки та вимірювання фінансових ризиків</p> <p>9.3. Стратегії та інструменти управління фінансовими ризиками</p> <p>9.4. Організація системи управління фінансовими ризиками на підприємстві</p> <p>Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві.</p> <p>10.1. Економічний зміст, види та причини виникнення кризи.</p> <p>10.2. Антикризове фінансове управління підприємством. Фінансова санація.</p> <p>10.3. Реструктуризація підприємства як форма реорганізації підприємства</p>

Тематика практичних занять з переліком завдань

п/п	Назва теми, завдання
1	<p>Тема1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо сутності, принципів, цілей, завдань і функцій фінансового менеджменту, механізму його функціонування,</p>
2	<p>Тема1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту.</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо розуміння стратегії і політики фінансового менеджменту.</p> <p>Тема2. Система забезпечення фінансового менеджменту.</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо складу системи забезпечення фінансового менеджменту</p>
3	<p>Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту.</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо використання системи внутрішнього фінансового контролю на підприємстві.</p>

4	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад управління грошовими потоками на підприємстві від різних видів економічної діяльності.
5	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. Завдання: навчитися застосовувати отримані знання щодо управління грошовими потоками в практичній діяльності. Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. Завдання: навчитися розраховувати майбутню вартість грошей.
6	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі та її використання у фінансових розрахунках. Завдання: навчитися розраховувати теперішню вартість грошей.
7	Тема 5. Управління прибутком Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад управління прибутком на підприємстві, а також навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
8	Тема 5. Управління прибутком Завдання: навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності. Тема 6. Управління активами. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад управління активами на підприємстві.
9	Тема 6. Управління активами. Завдання: навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
10	Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад визначення вартості капіталу, оптимізації його структури.
11	Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу. Завдання: навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності. Тема 8. Управління інвестиціями. Завдання: засвоїти знання щодо теоретичних засад управління капітальними та фінансовими інвестиціями на підприємстві.
12	Тема 8. Управління інвестиціями. Завдання: засвоїти знання щодо формування портфеля фінансових інвестицій, а також навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.
13	Тема 9. Управління фінансовими ризиками. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад управління фінансовими ризиками на підприємстві.
14	Тема 9. Управління фінансовими ризиками. Завдання: навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності. Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві. Завдання: оволодіти знаннями щодо теоретичних засад антикризового фінансового управління на підприємстві.
15	Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві. Завдання: навчитися застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

Завдання для самостійної роботи студентів*

п/п	Назва теми, завдання	К-ть годин
1	Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад формування стратегії та політики фінансового менеджменту на підприємстві, врахування інфляційних процесів у тактиці фінансового менеджменту.	11
2	Тема 2. Система забезпечення фінансового менеджменту. Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад організації системи забезпечення фінансового менеджменту в залежності від форми організації	10

	бізнесу, а також використання систем внутрішнього фінансового контролю на підприємстві.	
3	Тема 3. Управління грошовими потоками на підприємстві. Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад оцінки ефективності моделі управління грошовими потоками та оптимізації грошових потоків при здійсненні управління ними.	11
4	Тема 4. Визначення вартості грошей у часі. Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад використання концепцій оцінки ануїтетних платежів та визначення майбутньої і теперішньої вартості ануїтету з урахуванням фактору інфляції.	10
5	Тема 5. Управління прибутком Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад управління дивідендною політикою підприємства, механізму нарахування та виплати дивідендів, а також капіталізації доходів працівників підприємств як засобу підвищення ефективності управління прибутком.	10
6	Тема 6. Управління активами. Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад управління дебіторською заборгованістю та грошовими активами підприємства, а також формування стратегії фінансування поточних активів та управління джерелами фінансування необоротних активів.	11
7	Тема 7. Вартість та оптимізація структури капіталу. Завдання: опрацювати існуючі теорії фінансового менеджменту щодо формування ефективної структури капіталу підприємства, а також розглянути механізм розрахунку ефекту фінансового важеля або левериджу.	11
8	Тема 8. Управління інвестиціями. Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад формування стратегії і тактики управління фінансовими інвестиціями, принципів та методів формування портфеля фінансових інвестицій, оцінки основних видів портфельних стратегій.	11
9	Тема 9. Управління фінансовими ризиками. Завдання: опрацювати питання щодо внутрішніх та зовнішніх механізмів нейтралізації фінансових ризиків підприємства, розглянути хеджування як метод нейтралізації фінансових ризиків через використання похідних фінансових інструментів або деривативів.	10
10	Тема 10. Антикризове фінансове управління на підприємстві. Завдання: опрацювати питання щодо теоретичних засад використання стратегічного та оперативного контролінгу в антикризовому фінансовому управлінні підприємством, а також системи раннього попередження та реагування для забезпечення підприємства від неплатоспроможності.	10
Заг. к-ть		106
*Самостійна робота студентів з дисципліни направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію кейсових завдань до відповідних тем дисципліни.		

Методи навчання:

- вербальні методи (лекція, диспут, пояснення, розповідь);
- практичні методи (практичні роботи);
- наочні методи (демонстрація, ілюстрація);
- кейсовий метод;

- робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами;
- самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни;
- дистанційне навчання з використанням відповідних онлайн-платформ.

Система контролю та оцінювання:

- усне опитування;
- письмове опитування;
- тестування;
- презентація результатів виконаних завдань;
- аналітичні звіти;
- розв'язування практичних ситуацій;
- форма підсумкового контролю – екзамен.

Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю

Дедлайни та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, участь у конференції, студентській олімпіаді).

Відвідування занять. Відвідування занять є обов'язковою умовою виконання навчального плану дисципліни. Форми навчання визначені затвердженим графіком освітнього процесу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної, додаткової літератури та інших (у тому числі іноземною мовою) джерел інформації; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати під час навчальних занять за кожен модуль (опитування, тестування, розв'язання задач, виконання завдань для самостійної роботи) – 6 балів. Кількість балів за змістовний модуль дорівнює сумі балів, отриманих за кожен модуль. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 24; 2 модуль – 36 (разом – 60 балів).

Загальна (максимальна) кількість балів, яку студент може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає при поточних видах контролю і 40 балів – у процесі підсумкового виду контролю (екзамену).

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену і в терміни, передбачені графіком навчального процесу. Екзаменаційний білет містить два теоретичних питання з дисципліни, 5 тестових завдань і одне практичне завдання з пройденого матеріалу. У 40 балів, що можливо отримати на екзамені входить: 2 теоретичних питання (по 10 балів відповідно), 5 тестів по 2 бали (сумарно 10) та практичне завдання (10 балів). У випадку не повної відповіді зберігається відсоткове відношення розкриття відповіді та бального оцінювання. Аналогічно виставляються бали по другому питанню. Практичне завдання оцінюється таким чином: 10 балів – за повністю вирішене практичне завдання; 8 – за правильно вказані формули та методика розрахунку, однак неправильне розв'язання; 5 – за правильно вказані формули чи методика розрахунку, однак не має числового розв'язку; 3 – за правильний хід обчислення чи вирішення завдання, однак не виконаний в повному обсязі. В іншому

випадку практична ситуація оцінюється в 0 балів. У випадку отримання менше 50 балів за результатами поточного та підсумкового контролю, здобувач вищої освіти обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Якщо здобувач вищої освіти набрав менше 35 балів, зобов'язується повторно опрацювати курс для перескладання.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)										Кількість балів (екзамен)	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6		

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
5 (відмінно) A (90 – 100)	Здобувач вищої освіти: – має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; – засвоїв знання щодо теоретичних засад фінансового управління; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблем фінансового менеджменту.	Здобувач вищої освіти: – вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; – вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – демонструє навички творчого мислення.
4 (дуже добре) B (80-89)	– показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою	– успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без суттєвих зауважень; – вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.

	літературою, рекомендовану програмою.	
4 (добре) С (70-79)	<ul style="list-style-type: none"> – показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – вдало виконав передбачені програмою практичні завдання без критичних зауважень; – здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
3 (задовільно) D (60-69)	<ul style="list-style-type: none"> – має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю; – ознайомився з основною літературою, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає неточності при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань. – не в повній мірі здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
3 (задовільно) E (50-59)	<ul style="list-style-type: none"> – має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – ознайомився з основною літературою, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань. – не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
2 (незадовільно) з можливістю перескладання FX (35-49)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає грубі помилки у відповідях; – має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки. 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає принципові помилки під час вирішення передбачених програмою практичних завдань; – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.
2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом F (1-34)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає неприпустимі помилки у відповідях; – має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом та вимагає додаткового прослуховування дисципліни. 	<ul style="list-style-type: none"> – не вмів вирішувати передбачені програмою практичні завдання; – не вмів орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Перелік питань для самоконтролю та підсумкового контролю навчальних досягнень студентів

1. Сутність, предмет і об'єкт фінансового менеджменту.

2. Основні етапи становлення та розвитку фінансового менеджменту як науки.
3. Мета та задачі фінансового менеджменту.
4. Функції фінансового менеджменту.
5. Механізм, стратегія та політика фінансового менеджменту.
6. Правове забезпечення фінансового менеджменту.
7. Організаційне забезпечення фінансового менеджменту.
8. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.
9. Система внутрішнього фінансового контролю на підприємстві.
10. Взаємозв'язок між елементами системи забезпечення фінансового менеджменту.
11. Економічна сутність та види грошових потоків підприємства.
12. Класифікація грошових потоків за видами діяльності.
13. Методи розрахунку чистого грошового потоку.
14. Аналіз грошових потоків із використанням системи фінансових коефіцієнтів.
15. Управління та оптимізація грошових потоків підприємства.
16. Сутність вартості грошей у часі.
17. Методи визначення майбутньої вартості грошей.
18. Методи визначення теперішньої вартості грошей.
19. Вплив інфляції на майбутню та теперішню вартість грошей.
20. Практичне застосування концепції вартості грошей у часі у фінансовому менеджменті.
21. Сутність і задачі управління прибутком підприємства.
22. Фактори, що впливають на формування прибутку.
23. Аналіз витрат і їх вплив на прибуток підприємства.
24. Методи управління прибутком підприємства.
25. Дивідендна політика підприємства: типи та особливості формування.
26. Економічна сутність та класифікація активів підприємства.
27. Управління необоротними активами підприємства.
28. Управління оборотними активами підприємства.
29. Політика формування та оптимізації структури активів.
30. Показники ефективності управління активами.
31. Сутність капіталу підприємства та його економічна роль.
32. Види та характеристика власного капіталу.
33. Види та характеристика позикового капіталу.
34. Методи оцінки вартості капіталу.
35. Оптимізація структури капіталу підприємства.
36. Сутність, форми та класифікація інвестицій.
37. Управління капітальними інвестиціями.
38. Методи оцінки ефективності інвестиційних проектів.
39. Управління фінансовими інвестиціями.
40. Формування та управління портфелем фінансових інвестицій.
41. Сутність фінансових ризиків підприємства та причини їх виникнення.
42. Класифікація фінансових ризиків.
43. Методи оцінки та вимірювання фінансових ризиків.
44. Стратегії та інструменти управління фінансовими ризиками.
45. Організація системи управління фінансовими ризиками на підприємстві.
46. Економічний зміст та причини виникнення фінансових криз.
47. Види криз на підприємстві та їх характеристика.
48. Сутність та завдання антикризового фінансового управління.
49. Фінансова санація підприємства: сутність та етапи проведення.
50. Реструктуризація підприємства як форма його реорганізації.

Зарахування результатів неформальної освіти

Зарахування результатів неформальної освіти проводиться згідно діючого в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича Порядку визнання у Чернівецькому національному Університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/poriadok-vyznannia-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriia-fedkovycha-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-taabo-informalnoi-osvity/?_gl=1*177pvki*_ga*MTI5OTcxMDkxOC4xNjM3MTQyODQ0*_ga_Q6273NZQ6Z*czE3NTU5NDUyODIkbzE3NyRnMSR0MTc1NTk0NTQ0OSRqNjAkbDAkaDA.)

У дисципліні «Фінансовий менеджмент» зарахування результатів неформальної освіти може бути застосоване як підтвердження знань, умінь та навичок, набутих студентами поза межами навчальної програми за наявності сертифіката чи інших підтверджуючих документів проходження чи участі:

- онлайн-курси (Coursera, EdX, Prometheus, Udemy та інші) з фінансового менеджменту, корпоративних фінансів, інвестицій чи ризик-менеджменту (із завданнями та підсумковим тестом);
- професійні тренінги та практикуми з фінансового аналізу, оцінки інвестиційних проєктів чи управління ризиками;
- проєкти, бізнес-ігри, бізнес-симуляції, фінансові турніри.

Рекомендована література

Основна

1. Грешко Р.І. Етапи становлення та розвитку фінансового менеджменту. *Сучасні тенденції інституціональних трансформацій фінансової системи України*: монографія / за заг. ред. П.О. Нікіфорова. Чернівці, 2018. С. 213-227.
2. Грешко Р.І. Механізм внутрішнього фінансового контролю на підприємствах за стандартами COSO. *Фіскальна і монетарна політика економічного розвитку України*: монографія/ за заг. ред. Нікіфорова П.О., Ткачук І.Я. Чернівці: Технодрук, 2020. 260 с.
3. Грешко Р.І. *Ринок фінансових послуг*: навч. посібник. / укл. О.В. Третякова., В.М. Харабара., Р.І. Грешко. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 118 с.
4. Грешко Р.І. *Теорія публічних фінансів* : навч. посіб. За ред. Нікіфоров П.О., Грешко Р.І., Легкоступ І.І. Чернівці: Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2022. 184 с.
5. Грешко Р.І. *Фінансовий менеджмент. Фінанси, банківська справа та страхування. Управління фінансами: мікро- і макрорівень: підручник для магістрів* / за ред. проф. П.О. Нікіфорова, доц. Н.А. Бак. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича 2021. С.102-108.
6. Харабара В.М., Грешко Р.І. *Кредитування підприємств. Підприємництво та організація власного бізнесу* : навч. посібник / За ред. Р.І. Грешка. Чернівці : Чернівецьк. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 580 с.

Додаткова (допоміжна)

1. Грешко Р. І., Харабара В. М. Значення грошових надходжень у фінансово-господарській діяльності підприємств. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія: «Економічні науки». 2025. URL: <https://www.inter-nauka.com/issues/economic2025/4/10940>.
2. Грешко Р.І., Харабара В.М. Значення інвестиційної діяльності підприємства в сучасних умовах. Інтернаука. Серія «Економічна наука». 2024. №4. Сс. URL: <https://www.inter-nauka.com/uploads/public/17126509668927.pdf>.
3. Грешко Р.І., Харабара В.М. Капітал підприємства та фактори яку визначають його структуру. Інвестиції: практика та досвід. 2024. №4. Сс. 92-98. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/article/view/3031/3067>.

4. Грешко Р.І., Харабара В.М. Формування системи моніторингу фінансової неспроможності підприємств. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 9. С. 29-33. URL: <http://www.investplan.com.ua/>.

Інформаційні ресурси

Офіційні сайти органів державного управління України:

1. Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України – [http:// www.kmu.gov.ua](http://www.kmu.gov.ua)
4. Міністерство економіки України – <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України – <http://www.minfin.gov.ua>
6. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку України - www.nssmc.gov.ua
7. Національний банк України – [http:// www.nbu.gov.ua](http://www.nbu.gov.ua)
8. Фонд державного майна України – <http://www.spfu.gov.ua/>

Офіційні сайти міжнародних фінансових організацій:

1. Всесвітня торговельна організація (WTO) — <http://www.wto.org/>
2. Організація економічної співпраці та розвитку (OECD) <http://www.oecd.org/>
3. Європейський банк реконструкції і розвитку — <http://www.ebrd.com/>
4. Європейський інвестиційний банк — <http://www.eib.org/>
5. Міжнародний валютний фонд — <http://www.imf.org/>

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.